

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาการบำรุงรักษารถ
ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่กฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขการบำรุงรักษารถไว้ในใบอนุญาตประกอบการขนส่ง พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้นายทะเบียนโดยอนุมัติของคณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดให้มีการบำรุงรักษารถไว้ในใบอนุญาตประกอบการขนส่ง โดยการกำหนดเงื่อนไขดังกล่าว ให้มีการกำหนดลักษณะการใช้งานของรถที่ต้องจัดให้มีการบำรุงรักษา รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาการบำรุงรักษารถ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑ วรรคสอง ของกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขการบำรุงรักษารถไว้ในใบอนุญาตประกอบการขนส่ง พ.ศ. ๒๕๖๓ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

(๑) “รถ” หมายความว่า รถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(๒) “การบำรุงรักษารถ” หมายความว่า การตรวจสอบ การเปลี่ยน การปรับแต่งเครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบของรถให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง ปลอดภัย และใช้งานได้ดี

(๓) “ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง หรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก

(๔) “เจ้าของรถ” หมายความว่า ผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือผู้มีสิทธิครอบครองรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่ง

(๕) “แบบบันทึกผลการบำรุงรักษารถ” หมายความว่า เอกสารบันทึกและรับรองผลการบำรุงรักษารถ (Log Book) กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งได้จัดให้มีการบำรุงรักษารถตามรอบระยะทางหรือรอบระยะเวลาที่กำหนด และกรณีมีการซ่อมแซมเมื่อเกิดการชำรุดบกพร่อง

ข้อ ๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องจัดให้มีการบำรุงรักษารถ หรือควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าของรถที่บรรจุในบัญชีรายละเอียดของรถที่ใช้ในการขนส่ง (บัญชี ขส.บ.๑๑) จัดให้มีการบำรุงรักษารถตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีมีการใช้งานรถเมื่อครบรอบระยะทาง ๔๐,๐๐๐ กิโลเมตร หรือครบรอบระยะเวลา ๖ เดือน แล้วแต่กรณีใดจะถึงก่อน ทั้งนี้ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งหรือเจ้าของรถจะจัดให้มีการบำรุงรักษารถตามรอบระยะทางหรือรอบระยะเวลาที่น้อยกว่าที่กำหนดดังกล่าว หรือจะจัดให้มีการบำรุงรักษารถตามรอบระยะทางหรือรอบระยะเวลาที่ผู้ผลิตรถกำหนดก็ได้

(๒) กรณีรถที่ใช้งานมีการชำรุดบกพร่อง

ข้อ ๓ รายการบำรุงรักษารถ มีดังต่อไปนี้

- (๑) เครื่องกำเนิดพลังงาน
- (๒) ระบบไอเสีย
- (๓) ระบบส่งกำลังงาน
- (๔) ระบบบังคับเลี้ยว
- (๕) ระบบห้ามล้อ
- (๖) ระบบรองรับน้ำหนัก
- (๗) ระบบไฟฟ้า ไฟส่องสว่าง และไฟสัญญาณ
- (๘) เพลาล้อ กงล้อ และยาง
- (๙) ตัวถัง
- (๑๐) ระบบเชื้อเพลิง

ข้อ ๔ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องจัดให้มีการบำรุงรักษารถ หรือควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าของรถจัดให้มีการบำรุงรักษารถตามหลักเกณฑ์และวิธีการบำรุงรักษารถแนบท้ายประกาศนี้

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งหรือเจ้าของรถจะจัดให้มีการบำรุงรักษารถมากกว่ารายการที่กำหนดในหลักเกณฑ์และวิธีการบำรุงรักษารถตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๕ การบำรุงรักษารถตามข้อ ๔ ต้องกระทำโดยผู้บำรุงรักษารถตามที่กำหนดอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ศูนย์บริการของผู้ผลิตรถ
- (๒) อู่รับซ่อมรถทั่วไป
- (๓) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง
- (๔) เจ้าของรถ

ข้อ ๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งหรือเจ้าของรถต้องบันทึกและรับรองผลการบำรุงรักษารถ ตามแบบบันทึกผลการบำรุงรักษารถที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งหรือเจ้าของรถจะจัดทำบันทึกและรับรองผลการบำรุงรักษารถให้แตกต่างจากแบบที่กำหนดตามวรรคหนึ่งก็ได้ แต่ต้องมีรายการอย่างน้อยตามแบบที่กำหนด

แบบบันทึกผลการบำรุงรักษารถจะจัดทำในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ข้อ ๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องจัดเก็บบันทึกผลการบำรุงรักษารถไว้ ณ ที่ทำการหรือสำนักงานของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่ ผู้ตรวจสอบ หรือจัดส่งให้กรมการขนส่งทางบกเมื่อมีการร้องขอ

ข้อ ๘ ในการเสียภาษีประจำปีหรือการตรวจสอบสภาพรถตามเงื่อนไขในใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งหรือเจ้าของรถต้องนำเสนอแบบบันทึกผลการบำรุงรักษารถ มาแสดงต่อพนักงานตรวจสอบสภาพ เพื่อตรวจสอบการบำรุงรักษารถ

การตรวจสอบการบำรุงรักษารถตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานตรวจสภาพบันทึกผลการตรวจสอบ
ในระบบงานการตรวจสภาพรถขนส่ง

ข้อ ๙ กรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งยังมิได้จัดให้มีการบำรุงรักษารถให้เป็นไป
ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๑) ในการจัดให้มีการบำรุงรักษารถตามประกาศนี้ ให้เริ่มนับ
ระยะทางหรือระยะเวลาตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) รถที่มีอายุภาษีสิ้นสุดงวดที่ ๑ ของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เริ่มนับระยะทางหรือ
ระยะเวลาในวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) รถที่มีอายุภาษีสิ้นสุดงวดที่ ๒ ของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เริ่มนับระยะทางหรือ
ระยะเวลาในวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(๓) รถที่มีอายุภาษีสิ้นสุดงวดที่ ๓ ของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เริ่มนับระยะทางหรือ
ระยะเวลาในวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(๔) รถที่มีอายุภาษีสิ้นสุดงวดที่ ๔ ของปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เริ่มนับระยะทางหรือ
ระยะเวลาในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ ๑๐ ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

จิรุตม์ วิศาลจิตร

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

หลักเกณฑ์และวิธีการบำรุงรักษารถ
แนบท้ายประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลา
การบำรุงรักษา รถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๕

รายการ	วิธีการ	หลักเกณฑ์
๑. เครื่องกำเนิดพลังงาน		
เครื่องยนต์	- ตรวจสอบสภาพความมั่นคงแข็งแรงของการติดตั้ง ความเรียบร้อยของชิ้นส่วนและอุปกรณ์ - ตรวจสอบความผิดปกติการทำงานของเครื่องยนต์ในทุกความเร็วรอบของเครื่องยนต์ (กรณีเครื่องยนต์สันหรือมีควันดำผิดปกติ ให้ทำการตรวจสอบชิ้นส่วนและอุปกรณ์ เช่น ปัมเชื้อเพลิง หัวฉีด หรือกำลังอัดกระบอกสูบ) - ตรวจสอบการรั่วซึมน้ำมันเครื่อง - ตรวจสอบสภาพหัวเทียน - ตรวจสอบการทำงานของมอเตอร์สตาร์ท	- ไม่สิ้น หลวม คลอน หรือกระแทกกับตัวถังรถ ไม่มีเสียงดังผิดปกติ - เครื่องยนต์ทำงานได้ปกติ ไม่มีควันดำ ไม่มีเสียงดังผิดปกติ - ไม่มีการรั่วซึม - ใช้หัวเทียนถูกต้องตรงตามลักษณะการใช้งานของเครื่องยนต์ มีระยะความห่างของขี้หวหัวเทียนที่ระยะ ๐.๘ - ๐.๙ มิลลิเมตร หรือตามที่ผู้ผลิตกำหนด - เปลี่ยนหัวเทียนตามเงื่อนไขที่ผู้ผลิตกำหนด - สามารถสตาร์ทเครื่องยนต์ได้โดยปกติ และไม่มีเสียงดังผิดปกติ
สายพานเครื่องยนต์	- ตรวจสอบสายพานและกลไกการปรับตั้งความตึงของสายพานเครื่องยนต์	- สายพานเครื่องยนต์และกลไกการปรับตั้งอยู่ในสภาพดี ไม่แตกร้าว ทำงานได้ปกติ - ต้องมีความตึงของสายพานเครื่องยนต์ที่เหมาะสม ไม่สะบัด กระพือ และไม่มีเสียงดังผิดปกติ
น้ำมันเครื่องและไส้กรองน้ำมันเครื่อง	- ตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันเครื่อง	- น้ำมันเครื่องต้องไม่มีการปนเปื้อนเศษโลหะหรือน้ำ และอยู่ในระดับที่กำหนด - เปลี่ยนไส้กรองน้ำมันเครื่องตามเงื่อนไขที่ผู้ผลิตกำหนด หรือเปลี่ยนทุกครั้งเมื่อทำการถ่ายน้ำมันเครื่อง
ไส้กรองน้ำมันเชื้อเพลิง	- ตรวจสอบสภาพไส้กรองน้ำมันเชื้อเพลิงและกรองดักน้ำ	- ต้องมีสภาพดี น้ำมันไหลผ่านได้สะดวก ไม่มีสิ่งสกปรกอุดตัน ไม่มีน้ำปนเปื้อนจนถึงระดับที่กำหนด - เปลี่ยนไส้กรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามเงื่อนไขที่ผู้ผลิตกำหนด

รายการ	วิธีการ	หลักเกณฑ์
๑. เครื่องกำเนิดพลังงาน (ต่อ)		
ไส้กรองอากาศ	- ตรวจสอบสภาพไส้กรองอากาศ - ทำการถอดเป่าสิ่งสกปรก	- ไส้กรองอากาศอยู่ในสภาพดี ไม่ตัน ไม่เสียหาย และเปลี่ยนใหม่ตามเงื่อนไขที่ผู้ผลิตกำหนด
ระบบหล่อเย็น	- ตรวจสอบปั้มน้ำ - ตรวจสอบท่อน้ำหล่อเย็น - ตรวจสอบน้ำหล่อเย็น - ตรวจสอบหม้อน้ำ - ตรวจสอบพัดลมระบายความร้อน	- การทำงานของปั้มน้ำไม่มีการคลอน หรือไม่มีเสียงดังผิดปกติ น้ำหล่อเย็นมีการหมุนวนเมื่อเครื่องยนต์ทำงาน - ต้องไม่มีการรั่วซึมของระบบหล่อเย็น - ต้องไม่หมดอายุหรือเปลี่ยนตามเงื่อนไขที่ผู้ผลิตกำหนด - ต้องไม่มีการรั่วซึม ครีประบายความร้อนอยู่ในสภาพดี สามารถระบายความร้อนได้ดี ติดตั้งอย่างมั่นคง และฝาหม้อน้ำอยู่ในสภาพดี และมีค่าแรงดันตามที่ผู้ผลิตกำหนด - สายพานพัดลมไม่หย่อน และพัดลมอยู่ในสภาพดี ไม่แตกหัก ไม่แกว่ง ทำงานได้ปกติ
๒. ระบบไอเสีย		
ระบบไอเสีย	- ตรวจสอบการติดตั้งท่อไอเสีย - ตรวจสอบสภาพหม้อพักไอเสีย - ตรวจสอบสภาพอุปกรณ์แปรสภาพไอเสีย (Catalytic Converter) หรืออุปกรณ์กรองฝุ่นขนาดเล็ก (Diesel Particulate Filter - DPF)	- ท่อไอเสียไม่แตก ข้อต่อไม่รั่ว ไม่หลวม ไม่ชำรุดเสียหาย ติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง - หม้อพักไอเสียไม่รั่ว ไม่ชำรุดเสียหาย อุปกรณ์ซับเสียงใช้งานได้ปกติ - ทำงานได้ปกติ ไม่ชำรุดเสียหาย ไม่มีเสียงดังผิดปกติ
๓. ระบบส่งกำลังงาน		
ระบบส่งกำลังงาน	- ตรวจสอบสภาพและการทำงานของระบบส่งกำลังงาน - ตรวจสอบระบบตัดต่อกำลังงาน (คลัตช์) - ตรวจสอบของเหลวของระบบส่งกำลังงาน - ตรวจสอบสภาพท่วงหรือโซ่รองรับเพลากลาง และกลไกข้อต่อยึดต่าง ๆ	- อุปกรณ์ต่าง ๆ ของระบบส่งกำลังงานสามารถใช้งานได้ปกติ ไม่ชำรุดเสียหาย มีการติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง - สามารถใช้งานได้ปกติ มีระยะฟรีของแป้นเหยียบคลัตช์ที่เหมาะสม หรือตามที่ผู้ผลิตกำหนด - ต้องไม่มีการรั่วซึมของน้ำมันและอยู่ในระดับที่กำหนด โดยต้องทำการเปลี่ยนถ่ายตามเงื่อนไขที่ผู้ผลิตกำหนด - ซีลหรือยางหุ้มต้องไม่แตกหรือฉีกขาด - ต้องมีสภาพดี ไม่หลวมคลอน และติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง

รายการ	วิธีการ	หลักเกณฑ์
๓. ระบบส่งกำลังงาน (ต่อ)		
ชุดเกียร์และเฟืองท้าย	- ตรวจสอบการทำงานของเกียร์ส่งกำลังงาน - ตรวจสอบน้ำมันหล่อลื่น - ตรวจสอบการทำงานของชุดอุปกรณ์กลไก การเปลี่ยนตำแหน่งเกียร์	- ต้องทำงานได้ปกติ ไม่มีเสียงดังผิดปกติ ติดตั้งกับตัวรถอย่างมั่นคงแข็งแรง - ต้องอยู่ในระดับที่กำหนด และเปลี่ยนถ่ายตามเงื่อนไขที่ผู้ผลิตกำหนด - ต้องทำงานได้ปกติ ไม่ชำรุดเสียหาย ไม่ติดขัด หรือไม่หลวมคลอน
เพลาส่งกำลัง	- ตรวจสอบเพลาส่งกำลัง ลูกปืนรองรับเพลากลางและข้อต่อกากบาท (Joint)	- ติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง มีสภาพดี ทำงานได้ปกติ ไม่สั่น ไม่แกว่ง หรือหลวมคลอน
๔. ระบบบังคับเลี้ยว		
ระบบบังคับเลี้ยว	- ตรวจสอบระบบบังคับเลี้ยว โดยวิธีการหมุนพวงมาลัยไปด้านซ้ายและด้านขวา - ตรวจสอบกระปุกพวงมาลัยหรือแร็คแอนด์พีนีเยน - ตรวจสอบการทำงานของระบบช่วยผ่อนแรง (Power Steering) เช่น ไฮดรอลิก หรือไฟฟ้า	- การทำงานของกลไกต่าง ๆ ทำงานได้ปกติ คล่องตัว ไม่ฝืด ติดขัด หรือมีเสียงดัง - ต้องไม่ชำรุดเสียหายหรือหลวมคลอน และไม่มีระยะฟรีที่เกินกว่าผู้ผลิตกำหนด - ต้องไม่มีการรั่วไหลของน้ำมัน - อุปกรณ์ของระบบทำงานได้ปกติ ไม่ชำรุด - กรณีเป็นระบบไฮดรอลิก น้ำมันต้องอยู่ในระดับที่กำหนด และเปลี่ยนถ่ายตามเงื่อนไขที่ผู้ผลิตกำหนด
กลไกของระบบบังคับเลี้ยว	- ตรวจสอบสภาพของอุปกรณ์ เช่น คันชัก คันส่ง ลูกหมากและข้อต่อต่าง ๆ	- ชิ้นส่วนและอุปกรณ์กลไกต้องมีสภาพดี ไม่แตกร้าว ไม่หลวมคลอน และไม่ติดขัด
ศูนย์ล้อ	- ตรวจสอบความถูกต้องของศูนย์ล้อ	- รถต้องวิ่งตรงไปด้านหน้า ไม่เบี่ยงเบนทิศทาง ไม่มีการฝืนหรือดึงของพวงมาลัย
๕. ระบบห้ามล้อ		
ท่อทางต่าง ๆ ของระบบห้ามล้อ	- ตรวจสอบการติดตั้งและการรั่วซึมของน้ำมัน	- ติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัยอย่างมั่นคงถาวร ไม่หลุด ไม่ขาด หรือแตกชำรุด - ไม่มีการรั่วซึมของน้ำมันหรือลม - สามารถควบคุมการทำงานของระบบห้ามล้อได้ตามปกติ - ซีลยางอุปกรณ์ป้องกันต่าง ๆ ต้องไม่รั่วซึมหรือฉีกขาด

รายการ	วิธีการ	หลักเกณฑ์
๕. ระบบห้ามล้อ (ต่อ)		
ระบบห้ามล้อเท้า	- ตรวจสอบแป้นเหยียบห้ามล้อและระยะฟรี - ตรวจสอบน้ำมันเบรก - ตรวจสอบถังลมและแรงดันลมเบรก (กรณีเบรกลม) - ตรวจสอบหม้อลม - ตรวจสอบกลไกของอุปกรณ์ห้ามล้อ - ตรวจสอบท่อลมหรือท่อน้ำมันเบรก และจุดเชื่อมต่อ	- แป้นเหยียบอยู่ในสภาพดี ไม่ติดขัด และทำงานได้ปกติ - อยู่ในระดับที่กำหนด - มีคุณภาพดี และเปลี่ยนถ่ายตามเงื่อนไขที่ผู้ผลิตกำหนด - ถังลมอยู่ในสภาพดี ติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง - ค่าแรงดันลมมีปริมาณเพียงพอให้สามารถควบคุมการทำงานได้ปกติ - ติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง มีสภาพดี และไม่วิวซึม - ต้องไม่มีน้ำอยู่ในหม้อลม - เมื่อทำการเหยียบแป้นเบรก กลไก หรืออุปกรณ์สามารถทำงานได้ปกติ ไม่ติดขัด หรือมีเสียงรบกวนของลม - ติดตั้งอย่างมั่นคงในตำแหน่งที่เหมาะสม ท่ออยู่ในสภาพดี ไม่แตกหรือรั่วซึม
ระบบห้ามล้อมือ	- ตรวจสอบการทำงานของระบบห้ามล้อมือ	- สามารถทำงานได้ปกติ อุปกรณ์ กลไกไม่ชำรุดเสียหาย ไม่ฝืดหรือติดขัด
ผ้าเบรกและจานเบรก	- ตรวจสอบสภาพผ้าเบรก และจานเบรก	- ผ้าเบรกต้องไม่มีการร่อนหลุดเสียหาย ไม่มีรอยไหม้ - ผ้าเบรกต้องมีความหนาไม่น้อยกว่า ๓ มิลลิเมตร หรือตามที่ผู้ผลิตกำหนด - จานเบรกอยู่ในสภาพดี ไม่โก่งงอ และไม่เสียรูป ไม่มีรอยแตกร้าว ไม่มีรอยไหม้ มีความหนาของจานเบรกเป็นไปตามที่ผู้ผลิตกำหนด
๖. ระบบรองรับน้ำหนัก		
ระบบรองรับน้ำหนัก	- ตรวจสอบสภาพระบบรองรับน้ำหนัก - ตรวจสอบสภาพแหนบหรือสปริง รวมถึงอุปกรณ์และกลไกสำหรับการจับยึด - ตรวจสอบระบบถูกลมรองรับน้ำหนัก	- อุปกรณ์ของระบบไม่มีการแตกหัก ชำรุดเสียหาย - ต้องไม่แตกหัก ไม่มีอุปกรณ์หรือชิ้นส่วนชำรุดเสียหาย ติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง สามารถทำงานได้ปกติ - ถูกลม อุปกรณ์หรือชิ้นส่วน รวมถึงท่อลมอยู่ในสภาพดี ไม่ฉีกขาด หรือไม่รั่วซึม

รายการ	วิธีการ	หลักเกณฑ์
๖. ระบบรองรับน้ำหนัก (ต่อ)		
เครื่องผ่อนคลาย ความสั่นสะเทือน (Shock absorber)	- ตรวจสอบสภาพและการรั่วซึม	- มีสภาพดี ไม่รั่วซึมหรือชำรุดเสียหาย สามารถทำงานได้ปกติ - ติดตั้งในตำแหน่งที่มั่นคงแข็งแรง
๗. ระบบไฟฟ้า ไฟส่องสว่างและไฟสัญญาณ		
เครื่องอุปกรณ์และการ เดินสายไฟ	- ตรวจสอบการติดตั้ง และสภาพของสายไฟ	- มีการติดตั้งอุปกรณ์ของระบบไฟฟ้าในตำแหน่งที่เหมาะสมและปลอดภัย - สายไฟและฉนวนมีสภาพดี - เครื่องอุปกรณ์ต้องทำงานได้ปกติ
ไดชาร์จ (Alternator)	- ตรวจสอบการทำงานของไดชาร์จ	- สามารถทำงานได้ปกติ
แบตเตอรี่	- ตรวจสอบสภาพการติดตั้งและการเชื่อมต่อ - ตรวจสอบสภาพแบตเตอรี่	- ติดตั้งในตำแหน่งที่เป็นการป้องกันการลัดวงจรของไฟฟ้า - การจับยึดมีความมั่นคง ไม่หลวมคลอน - สายไฟต่าง ๆ ต้องมีการติดตรึงอย่างมั่นคง - ขั้วแบตเตอรี่อยู่ในสภาพดี ขณะดับเครื่องยนต์ต้องมีแรงดันไม่ต่ำกว่า ๑๒ โวลต์ หรือ ๒๔ โวลต์แล้วแต่กรณี
แตรสัญญาณ	- ตรวจสอบการทำงานของแตรสัญญาณ	- สามารถทำงานได้ปกติ
เครื่องปัดน้ำฝน	- ตรวจสอบการทำงานของเครื่องปัดน้ำฝน และที่ฉีดน้ำล้างกระจก	- สามารถทำงานได้ปกติ - ยางปัดน้ำฝนมีสภาพดี และไม่ชำรุดหรือฉีกขาดสามารถปัดน้ำได้ดี
ไฟส่องสว่างและ ไฟสัญญาณ	- ตรวจสอบการทำงานของโคมไฟ	- สามารถทำงานได้ปกติ - โคมไฟต้องทำงานได้ปกติทุกดวง มีแสงและสีเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
๘. เพลาล้อ กงล้อและยาง		
เพลาล้อ กงล้อและยาง	- ตรวจสอบสภาพของเพลาล้อ กงล้อและยาง	- เพลาล้อและกงล้อต้องมีสภาพดี ไม่แตกร้าวหรือชำรุดเสียหาย - น็อตล้อต้องมีครบ และยึดแน่น - ยางล้อต้องมีความดันลมที่เหมาะสมตามที่ผู้ผลิตกำหนด - ยางล้อไม่มีรอยฉีกขาดยาวเกินกว่า ๒๐ มิลลิเมตร และลึกถึงชั้นผ้าใบ ไม่มีรอยบวมพองดอกยางมีความลึกไม่น้อยกว่า ๑.๖ มิลลิเมตร
ลูกปืนล้อ	- ตรวจสอบสภาพลูกปืนล้อ	- ลูกปืนล้อต้องไม่หลวมคลอนเกินกว่าที่ผู้ผลิตกำหนด และไม่มีเสียงดังผิดปกติ - เปลี่ยนจารบีตามที่ผู้ผลิตกำหนด

รายการ	วิธีการ	หลักเกณฑ์
๙. ตัวถัง		
ตัวถังและอุปกรณ์ประกอบตัวถัง	- ตรวจสอบสภาพของตัวถังและการติดตั้ง	- อุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องไม่ชำรุด ผุกร่อน เสียหายจนมีผลกระทบต่อความมั่นคงแข็งแรงของรถ และไม่มีส่วนแหลมคม และปลอดภัยในการใช้งาน
กันชน	- ตรวจสอบสภาพของกันชนและการติดตั้ง	- ต้องไม่ผุกร่อนหรือฉีกขาด และไม่มีส่วนแหลมคมหรือส่วนต่อเติม ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้โดยสารผู้ขับขี่ และต้องติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง
กระจกและส่วนประกอบของตัวถังที่เป็นกระจก	- ตรวจสอบสภาพของกระจกและการติดตั้ง	- ต้องไม่ชำรุดหรือแตกร้าวอันอาจก่อให้เกิดอันตราย และติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง - กระจกที่ติดตั้งต้องเป็นประเภท (Type) ตามที่กฎหมายกำหนด
ประตูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉิน	- ตรวจสอบสภาพของประตูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉิน	- ต้องมีสภาพดี มีความมั่นคงแข็งแรง บานประตูต้องสามารถเปิดปิดได้สะดวก กรณีเป็นบานประตูทางขึ้นลงที่ใช้กลไกควบคุมการเปิดปิดอัตโนมัติ ต้องมีระบบการทำงานที่มีความปลอดภัย และไม่มีสิ่งของวางกีดขวาง
หลังคา	- ตรวจสอบสภาพของหลังคา	- ต้องไม่ชำรุด ผุกร่อน หรือรั่ว - มีความมั่นคงแข็งแรง ติดตั้งกับตัวถังอย่างถาวร
พื้นรถ	- ตรวจสอบสภาพของพื้นรถ	- ต้องไม่ชำรุด ผุกร่อนเสียหายจนมีผลกระทบต่อความมั่นคงแข็งแรงของรถ ไม่มีส่วนแหลมคม และปลอดภัยในการใช้งาน - กรณีรถโดยสารมาตรฐาน ๔ พื้นชั้นบนต้องมียาง หรือวัสดุอื่นที่มีคุณภาพทัดเทียมกันปูเต็มความกว้างและความยาวของพื้นรถ และผ้าชั้นล่างต้องไม่ชำรุดเสียหาย
ที่นั่งและจุดยึดที่นั่ง	- ตรวจสอบสภาพของที่นั่งและจุดยึดที่นั่ง	- ที่นั่งและจุดยึดที่นั่งต้องติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง ต้องไม่มีส่วนแหลมคม - อุปกรณ์ของที่นั่งสามารถใช้งานได้ตามปกติ - วัสดุหุ้มที่นั่งต้องไม่ชำรุดเสียหายหรือฉีกขาด
เข็มขัดนิรภัย	- ตรวจสอบสภาพและการทำงานของเข็มขัดนิรภัย และตรวจสอบจุดยึดเข็มขัดนิรภัย	- ต้องมีสภาพดี ไม่ชำรุด หรือเสื่อมสภาพ มีการทำงานเป็นปกติโดยการรั้งกลับเมื่อกระตุกหรือกระชาก - ไม่มีส่วนที่แตกหรือชำรุดอันอาจก่อให้เกิดอันตราย

รายการ	วิธีการ	หลักเกณฑ์
๙. ตัวถัง (ต่อ)		
กระจกเงาหรืออุปกรณ์สำหรับมองสภาพการจราจร	- ตรวจสอบสภาพของกระจกเงาหรืออุปกรณ์สำหรับมองสภาพการจราจร และการติดตั้ง	- ต้องมีสภาพดี ไม่แตกร้าว หรือชำรุด ติดตั้งในตำแหน่งที่ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นสภาพการจราจรด้านข้าง ด้านหลัง หรือภายในรถได้อย่างชัดเจน และติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่น
สีรถและเครื่องหมาย	- ตรวจสอบสภาพสีภายนอก และภายในตัวถังรถ - ตรวจสอบตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมาย ที่ติดตั้งบนตัวถังรถ	- ต้องมีสภาพเรียบร้อย และถูกต้องตามรายการจดทะเบียนรถ - ตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายต้องชัดเจน ไม่ลบเลือน
ระบบปรับอากาศ	- ตรวจสอบระบบปรับอากาศ	- ตรวจสอบอุณหภูมิในห้องโดยสาร โดยมีอุณหภูมิที่เหมาะสม - ไม่มีกลิ่นเหม็น อับ ชื้น และกลิ่นอันไม่พึงประสงค์ - มีแรงลมกระจายได้อย่างทั่วถึง - ไม่มีน้ำจากระบบปรับอากาศรั่วไหล หยดในห้องโดยสาร - เปลี่ยนไส้กรองฝุ่นตามเงื่อนไขที่ผู้ผลิตกำหนด
อุปกรณ์ตกแต่งภายใน	- ตรวจสอบอุปกรณ์ตกแต่งภายใน	- อุปกรณ์ตกแต่งภายในต้องสะอาด อยู่ในสภาพดี ไม่เสียหาย ไม่มีกลิ่นเหม็น เสียง หรือส่วนแหลมคมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้
๑๐. ระบบเชื้อเพลิง		
ระบบเชื้อเพลิง	- ตรวจสอบระบบเชื้อเพลิง	- อุปกรณ์ของระบบเชื้อเพลิงทำงานได้ปกติ ไม่มีการรั่วไหล - ติดตั้งอุปกรณ์อย่างมั่นคงแข็งแรง และไม่ก่อให้เกิดอันตรายในการใช้งาน
ถังเชื้อเพลิง	- ตรวจสอบถังเชื้อเพลิงและการติดตั้ง	- ถังเชื้อเพลิงไม่รั่วซึม ติดตั้งอย่างมั่นคงแข็งแรง และติดตั้งในตำแหน่งที่ถูกต้องปลอดภัย

หมายเหตุ : กรณีรถใดไม่มีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบตามรายการข้างต้น ให้ยกเว้นการตรวจสอบและบำรุงรักษาในรายการนั้น

แบบบันทึกผลการบำรุงรักษา
แบบท้ายประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาการบำรุงรักษา
ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๕

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง _____
หมายเลขทะเบียนรถ _____ ชนิดรถ _____
หมายเลขคัสซี _____ หมายเลขเครื่องยนต์ _____
วันที่เริ่มดำเนินการ _____ เลขไมล์ _____

รายการ	ทุกรอบระยะทาง x ๑,๐๐๐ กม.	๔๐	๘๐	๑๒๐	๑๖๐	หมายเหตุ
	หรือทุกรอบระยะเวลา (เดือน)	๖	๑๒	๑๘	๒๔	
๑. เครื่องกำเนิดพลังงาน						
เครื่องยนต์						
สายพานเครื่องยนต์						
น้ำมันเครื่องและไส้กรองน้ำมันเครื่อง						
ไส้กรองน้ำมันเชื้อเพลิง						
ไส้กรองอากาศ						
ระบบหล่อเย็น						
ผู้รับรอง						
	วันที่					

รายการ	ทุกรอบระยะทาง x ๑,๐๐๐ กม.	๔๐	๘๐	๑๒๐	๑๖๐	หมายเหตุ
	หรือทุกรอบระยะเวลา (เดือน)	๖	๑๒	๑๘	๒๔	
๒. ระบบไอเสีย						
ระบบไอเสีย						
๓. ระบบส่งกำลังงาน						
ระบบส่งกำลังงาน						
ชุดเกียร์และเฟืองท้าย						
เพลาส่งกำลัง						
๔. ระบบบังคับเลี้ยว						
ระบบบังคับเลี้ยว						
กลไกของระบบบังคับเลี้ยว						
ศูนย์ล้อ						
ผู้รับรอง						
	วันที่					

รายการ	ทุกรอบระยะทาง x ๑,๐๐๐ กม.	๔๐	๘๐	๑๒๐	๑๖๐	หมายเหตุ
	หรือทุกรอบระยะเวลา (เดือน)	๖	๑๒	๑๘	๒๔	
๕. ระบบห้ามล้อ						
ท่อทางต่าง ๆ ของระบบห้ามล้อ						
ระบบห้ามล้อเท้า						
ระบบห้ามล้อมือ						
ผ้าเบรกและจานเบรก						
๖. ระบบรองรับน้ำหนัก						
ระบบรองรับน้ำหนัก						
เครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน (Shock absorber)						
ผู้รับรอง						
	วันที่					

รายการ	ทุกรอบระยะทาง x ๑,๐๐๐ กม.	๔๐	๘๐	๑๒๐	๑๖๐	หมายเหตุ
	หรือทุกรอบระยะเวลา (เดือน)	๖	๑๒	๑๘	๒๔	
๗. ระบบไฟฟ้า ไฟส่องสว่างและไฟสัญญาณ						
เครื่องอุปกรณ์และการเดินสายไฟ						
ไดชาร์จ (Alternator)						
แบตเตอรี่						
แตรสัญญาณ						
เครื่องปัดน้ำฝน						
ไฟส่องสว่างและไฟสัญญาณ						
๘. เพลาล้อ กงล้อและยาง						
เพลาล้อ กงล้อและยาง						
ลูกปืนล้อ						
ผู้รับรอง						
	วันที่					

รายการ	ทุกรอบระยะทาง x ๑,๐๐๐ กม.	๔๐	๘๐	๑๒๐	๑๖๐	หมายเหตุ
	หรือทุกรอบระยะเวลา (เดือน)	๖	๑๒	๑๘	๒๔	
๙. ตัวถัง						
ตัวถังและอุปกรณ์ประกอบตัวถัง						
กันชน						
กระจกและส่วนประกอบของตัวถังที่เป็นกระจก						
ประตูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉิน						
หลังคา						
พื้นรถ						
ที่นั่งและจุดยึดที่นั่ง						
เข็มขัดนิรภัย						
กระจกเงาหรืออุปกรณ์สำหรับมองสภาพการจราจร						
สีรถและเครื่องหมาย						
ระบบปรับอากาศ						
อุปกรณ์ตกแต่งภายใน						
ผู้รับรอง						
	วันที่					

รายการ	ทุกรอบระยะทาง x ๑,๐๐๐ กม.	๔๐	๘๐	๑๒๐	๑๖๐	หมายเหตุ
	หรือทุกรอบระยะเวลา (เดือน)	๖	๑๒	๑๘	๒๔	
๑๐. ระบบเชื้อเพลิง						
ระบบเชื้อเพลิง						
ถังเชื้อเพลิง						
ผู้รับรอง	วันที่					

- หมายเหตุ :
๑. การบันทึกผลและการรับรองผลแต่ละรายการต้องสอดคล้องกับรอบระยะทางหรือรอบระยะเวลาที่ทำการตรวจสอบ
 ๒. หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบำรุงรักษารถแนบท้ายประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาการบำรุงรักษารถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๕
 ๓. ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งหรือเจ้าของรถเป็นผู้บันทึกและรับรองผลการบำรุงรักษารถ